

Mededelingen van de Nederlandsche Bosbouw Vereeniging

LEDEN

Tot het lidmaatschap werden toegelaten ir. C. F. Lekkerkerker, procuratiehouder bij de N.V. Garantoren te Nijmegen, Oegstgeest, Hazenboslaan 19, en ir. F. W. Rappard, ingenieur bij het Staatsbosbeheer, 's-Gravenhage, van Stolkweg 1b.

Bedankt hebben de heren Z. van Doorn te Utrecht en W. H. Ubbink te Goes.

ADRESVERANDERING

Ir. J. Luitjes vertrok van Schaarsbergen naar Nieuw Guinea, Manokwari. Boswezen.

PERSONALIA

Op 12 december 1958 promoveerde tot dokter in de landbouwkunde ir. G. van den Ende, op een proefschrift „Untersuchungen über den Pflanzenparasiten *Verticillium albo-atrum* Reinke et Berth.“

Op 19 december 1958 promoveerde tot dokter in de landbouwkunde ir. J. Luitjes, op een proefschrift „Over de economische betekenis van insektenplagen in bossen“.

Dr. H. van Vloten werd benoemd tot corresponderend lid van de Accademia italiana di Scienze forestali in Florence.

CONTRIBUTIE

Leden, donateurs en abonné's wordt dringend verzocht het door hen voor 1959 verschuldigde te willen overmaken op giro-rekening 908488 van de penningmeester van de Ned. Bosbouw Vereeniging, Sickeszplein 1 te Arnhem (f 20,— voor leden; dames van leden betalen f 10,— evenals leden, die tevens lid zijn van de Nederlandse Vereeniging van Bos-eigenaren, f 14,— voor abonné's, f 7,50 voor goedkope abonnementen).

Ook de contributie voor de Studiekring van onze vereeniging kan gemakshalve op dezelfde rekening worden gestort (f 2,50).

De Penningmeester van de N.B.V.,
J. C. E. C. N. van Florenstein Mulder.

DE NAJAARSBIIJENKOMST OP 24 EN 25 OKTOBER 1958

Een verrassend groot aantal leden toonde voor de algemene ledenvergadering en de excursies belangstelling, zodat tenslotte 92 deelnemers aan de verschillende programmapunten konden worden genoteerd.

Het punt van samenkomst was deze keer het vakantie- en conferentieoord „Vechtstroom” te Oud Leusen, nabij Dalfsen in Overijssel, gelegen aan de noordelijke oever van de Vecht, waar zich op vrijdagmorgen vrijwel het gehele, grote gezelschap verzamelde. Wellicht was de sfeerrijke omgeving mede debet aan de tijdens de begroeting intredende opgewekte stemming, wellicht werd hier ook nog eens het bewijs geleverd, dat het niet alleen om technische redenen is, dat een dergelijke samenkomst vóór het tijdstip van de excursies dient te worden vastgesteld.

Na de gezamenlijke lunch werd 's middags per bus naar Dalfsen gereden voor een bezoek aan het landgoed „Rechteren”, eigendom van A. R. Z. Graaf van Rechteren-Limpurg. Voor het fraaie kasteel „Rechteren”, waarvan de restauratie onlangs is gereedgekomen, werd het gezelschap begroet door de heer J. Roelfsing, hoofd van het Rentambt Zwolle van de Nederlandse Heidemaatschappij, die een korte inleiding hield en de excursie leidde.

Het kasteel „Rechteren” dateert uit de 13e eeuw en was oorspronkelijk een roofridderslot, gelegen aan een bocht in de Vecht. Het vormt door zijn schitterende ligging een buitengewoon markant punt in het landgoed „Rechteren” en in het omgevende landschap van wijde Vechtgronden, afgewisseld met aanzienlijke loofhoutpartijen. „Rechteren” wordt aan de noordzijde begrensd door de Vecht en is voorts gelegen ter weerszijden van de spoorlijn van Zwolle naar Ommen. Het landgoed is 1243 ha groot, waarvan 507 ha met bos is bezet. Mede onder invloed van de rivier de Vecht zijn ten aanzien van het grondgebruik twee gebieden ontstaan, een noordelijk gedeelte, bestaande uit bouw- en grasland en een zuidelijk bosgebied.

Hoewel in het noordelijk gedeelte grote werken werden en nog worden uitgevoerd met betrekking tot de verbetering van ongeveer 180 ha Vechtgraslanden, was er in verband met de beschikbare tijd slechts gelegenheid om een indruk van het bosgebied te verkrijgen. Van het opgaande bos neemt het naaldhout met 83% van de totale oppervlakte de voornaamste plaats in.

Tijdens de excursie werd in de eerste plaats een bezoek gebracht aan de kwekerij, aangelegd in 1954, na velling van een ruim 100-jarige grovedennenopstand. Mede met het oog op een aanzienlijke oppervlakte te bebossen woeste grond, te hervormen hakhout, alsmede de normale verjongingen, werd reeds lang voor 1954 een eigen kwekerij van vrij grote omvang geëxploiteerd, die in genoemd jaar werd verplaatst. Ook hier manifesteerde zich de gunstige zomer van 1958 in de groei van lariks en douglas op de zaaibedden.

Een bebossing van bouwland uit het jaar 1954 van douglas met fijn-spar op achtereenvolgens 2 x 2 m en als tussenplanting op 2 x 1 m, toon-

de de mogelijkheid tot vroegtijdig vallende vooropbrengsten door geleidelijke verkoop als kerstspaar van de fijnspar, zodra de douglas enigszins in sluiting gaat komen. Gedurende twee jaren na de aanleg werd de „Rotary Hoe“-fraais gebruikt voor onkruidbestrijding, waarvan thans, naar wordt verwacht, kan worden afgezien.

Ook het daarna volgende object geeft een bouwland-bebossing, echter met dien verstande, dat het bouwland omstreeks 1880 werd hervormd tot eikenhakhout. In 1933 werd dit, met rooiing van de stoven, in werkverschaffing gespit en, na 1 jaar landbouwvoorbouw (rogge en haver), in 1935 bebost met 1-jarige Japanse lariks en 2-jarige onverspeende douglas (7000 lariks en 1000 douglas per ha). De huidige opstand bestaat vrijwel uitsluitend uit lariks met een zeer goede stamvorm, die echter de sporen draagt van de in de laatste 20 jaren gebruikelijke, late en weinig frequente dunning.

Een belangrijk gedeelte van „Rechteren“ wordt ingenomen door stuifzandgronden van wisselende kwaliteit, die echter zeer goede mogelijkheden bieden voor groveden en in sommige gevallen ook voor douglas. Dit blijkt op verscheidene plaatsen langs de Overijsselse Vecht het geval te zijn.

Een fraai voorbeeld hiervan werd getoond in de vorm van een in 1939 gelichte opstand van groveden, die in dat jaar werd onderplant met douglas. Hoewel de douglas zich gunstig ontwikkelde, werd het object tenslotte toch een probleem in verband met de vraag of en wanneer het scherm van de zware grovedennen moest worden verwijderd. Wel werden in de loop der jaren vele randstammen geveld, die, zonder veel schade aan de douglas te doen, konden worden gekapt en uitgesleept, maar het restant van de oude opstand is nog steeds aanwezig. Op dit oogenblik wordt het offer van de te verwachten grote schade aan de goede douglas-opstand zwaarder gevoeld dan die, welke ongetwijfeld eveneens ontstaat, wanneer het scherm wordt gehandhaafd tot het oogenblik dat de douglas in het oude kronendak zal zijn gegroeid. Dit object bood veel gelegenheid tot een geanimeerde discussie door voor- en tegenstanders.

Tenslotte werden nog enkele zuivere stuifzand-herblossingen bezocht, waarin zowel douglas als groveden een aandeel hadden. De aandacht werd daarbij vooral gevraagd naar de verschillende stuifzandprofielen, die met de hoeveelheid en de aard van de daarin aanwezige humus sterk in kwaliteit uiteenliepen.

Op zaterdagmorgen werd de Staatsboswachterij „Ommen“, met name het gedeelte afkomstig van het landgoed „Eerde“, bezocht en werd de excursie geleid door ir. D. Sikkel, houtvester bij het Staatsbosbeheer. Ook hier wordt een belangrijk gedeelte van het terrein gevormd door stuifzand en dientengevolge is de groveden nog steeds de belangrijkste houtsoort. Deze soort vertoont hier, evenals elders in Noord-Overijssel, een zeer fraaie stam- en kroonvorm en is ook daarom een nog gaarne gebruikte, productieve mogelijkheid. De gedachte daarbij is, dat deze lichte houtsoort behoefte heeft aan een sterkere dunning dan in het verleden werd toegepast en de zorg van de huidige beheerder is dan ook, waar dit nog nuttig kan zijn, een sterkere dunning alsnog door te voeren in de vorm van hoogdunning.

Een dergelijke dunning werd gedemonstreerd, evenals de wijze van bleszen in combinatie met het verzamelen van de gegevens voor de tariefbepaling. Dit wordt met behulp van de „boomvork” inplaats van de klem uitgevoerd. Een volgend object toonde de uitvoering van de velling door gerationaliseerde arbeiders met doelmatige gereedschappen.

De natuurlijke verjonging van 56-jarige selectie-groveden vormde het bewijs van het hiervoor gestelde, waarbij bovendien de bestrijding van het dennenschot door middel van een bespuiting met koperoxychloride ter sprake kwam. Gespoten werd in juli met 1 kg van het fungicide per ha, opgelost in 200 liter water.

Modern voor Nederlandse begrippen was de toepassing van schermen zoomkap voor natuurlijke verjonging van groveden. Hierbij bleek de methode van bodemvoorbereiding door alleen de Gepas-bosploeg de meest doelmatige. Dit geldt vooral bij aanwezigheid van een enigszins dikke strooisel- en vegetatielaag, die onvoldoende door de beschikbare werktuigen met de minerale grond kan worden vermengd. De bosploeg schept dan gunstige voorwaarden voor kieming van het zaad in de voren.

Nadat in een schuur koffie met koeken was geserveerd, werd het tweede gedeelte van de excursie gewijd aan de recreatie en natuurbescherming, waartoe het betreffende gedeelte van de bezitting zich bij uitstek leent. Een prachtige wandeling werd gemaakt door de oudste opstanden van de boswachterij, waarbij de weg langs de twee uitermate fraaie vennen voerde. Deze tocht vormde een waardig sluitstuk van de excursie, waarvoor prof. Becking namens de deelnemers ir. Sikkel en zijn medewerkers een welverdiende hulde bracht.

De algemene ledenvergadering werd op vrijdagavond gehouden in „de Vechtstroom”, waarbij de jaarlijkse bestuurs- en commissiewisselingen aan de orde kwamen. Als opvolger van de penningmeester, ir. J. H. van Tuil, die periodiek aftredend is per 31 december 1958, werd ir. J. C. E. C. N. van Florenstein Mulder gekozen. Dr. H. van Vloten werd herkozen als voorzitter van de Redactie-commissie van het Tijdschrift. Ook de voorzitter van de Redactie-commissie voor Publikaties ir. J. van Soest werd herkozen.

In de Kas-commissie moest, naast het periodiek aftredende lid ir. R. Sewandono, ook een vervanger worden gekozen voor ir. J. Luitjes in verband met diens toekomstig tijdelijk verblijf in het buitenland. Benoemd werden de heren Ch. Tromp Meesters en ir. L. W. Wilmes. Tenslotte werden in de nieuwe notulen-commissie benoemd ir. A. H. Druyff, ir. P. Tideman en ir. H. Veenendaal.

Ir. J. H. van Tuil hield zijn zwanenzang in de vorm van een hem eigen kernachtige toelichting op de rekening 1957 en de begroting 1959. De contributie voor 1959 werd vervolgens opnieuw op f 20,— vastgesteld.

Nadat dit vele jaren een punt van bespreking en discussie had gevormd, werd tenslotte besloten ook de naam van de vereniging, overeenkomstig de wettelijke spelling te schrijven als: Nederlandse Bosbouw Vereniging.

De secretaris, W. E. Meijerink.